

Elkjøp Dikeveien
Dikeveien 21A
1661 Rolvsøy

Saksbehandler:
Kjersti Aastorp Hirth

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Elkjøp Dikeveien Kontrollnummer: 2020. 122.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

*Fra virksomheten:
Pål Angvoll*

*Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Karoline Sivertsen*

*Fra Miljødirektoratet:
Britt Endre
Katarina Enevoldsen*

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Elkjøp Dikeveien den 6. mars 2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Det ble avdekket 3 avvik og ingen anmerkninger under inspeksjonen. Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1 og avvik 3. Det er alvorlig at virksomheten i liten grad har iverksatt tiltak for hindre ulovlig uttak av EE-avfall og at den ikke overholder informasjonsplikten.

Avvik:

- Elkjøp Dikeveien overholder ikke informasjonsplikten for EE-avfall.
- Elkjøp Dikeveien har ikke tilstrekkelig sikker lagring av EE-avfall som kan inneholde sensitive data.
- Elkjøp Dikeveien har ikke iverksatt tilstrekkelige tiltak for å hindre ulovlig uttak av EE-avfall.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

7. mai 2020	Karoline Sivertsen	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Miljødirektoratet
- Elkjøp Norge AS hovedkontor
- Fredrikstad kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ELKJØP DIKEVEIEN	
Organisasjonsnr.: 990088845	Eies av: 947054600
Bransjenr. (NACE-kode): 47.540 - Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	

Kontrollert enhet

Navn: Elkjøp Dikeveien	Anleggsnr.: 3004.0284.01
Kommune: Fredrikstad	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Produktforhandler	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldene regelverk fastsatt i eller medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i en aksjon for EE-avfall som Fylkesmannen gjennomfører sammen med Miljødirektoratet.

Inspeksjonstema

- Mottak av EE-avfall
- Sortering og oppbevaring av EE-avfall
- Tiltak for å hindre ulovlig uttak av EE-avfall
- Levering av EE-avfall
- Sikker oppbevaring av EE-avfall med sensitive data
- Informasjonsplikt
- Internkontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Elkjøp Dikeveien plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Elkjøp Dikeveien innen **19. juni 2020** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller epost (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/ Kjersti Aastorp Hirth med kopi til Miljødirektoratet med e-post (post@miljodir.no) v/Britt Endre.

4. Varsel om tvangsmulkt

Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jf. forurensningsloven § 73 dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvik 1 og 3 er rettet innen 19. juni. 2020. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 3 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 20.000,- for avvik 1 og kr 100.000,- for avvik 3.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om forhåndsfastsatt tvangsmulkt for overtredelse av tiltaksplikten for å forhindre ulovlig uthenting (tyveri) av EE-avfall.

Ulovlig uttak av EE-avfall fra forhandler utgjør et betydelig miljøproblem ved at EE-avfall kommer på avveie og medfører forurensning ved å ikke bli håndtert i det lovlige systemet for behandling og gjenvinning av EE-avfall.

Forhandlere har en plikt jf. avfallsforskriften § 1-5 til å forhindre ulovlig uttak (tyveri) av EE-avfall. Miljømyndighetene har informert om kravet, blant ved bransjemøter og gjennomførte tilsynsaksjoner. Det er derfor svært alvorlig at Elkjøp Dikeveien oppbevarer EE-avfall usikret og lett tilgjengelig for uvedkommende. For å sikre at virksomheten vil komme i samsvar med kravet, vurderer vi det som nødvendig å knytte en forhåndsfastsatt tvangsmulkt til kravet.

Fylkesmannen varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jf. forurensningsloven § 73 for å sikre at virksomheten etterlever bestemmelsene i avfallsforskriften § 1-5 om tiltak for å forhindre ulovlig uttak (tyveri) av EE-avfall. Tvangsmulkten fastsettes på forhånd og påløper dersom det ved neste tilsyn avdekkes at dere oppbevarer EE-avfall usikret og/eller uten oppsyn. Tvangsmulkten vil påløpe ved overtredelse av tiltaksplikten i § 1-5 ved neste tilsyn.

Tvangsmulkten vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om forhåndsfastsatt tvangsmulkt for overtredelse av informasjonsplikten

Forhandlere sin plikt til å informere om mottak av EE-avfall i tråd med kravene i avfallsforskriften § 1-6 trådte i kraft 1. juli 2006 og er siden blitt fulgt opp gjennom informasjon fra miljømyndighetene og gjennom en rekke tilsynsaksjoner. Resultater fra tilsynsaksjonene viser ikke tegn til bedring i etterlevelse av kravet hos forhandlere og vi vurderer det som nødvendig å knytte en forhåndsfastsatt tvangsmulkt til kravet.

Fylkesmannen i Oslo og Viken varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jmfør forurensningsloven § 73 for å sikre at Elkjøp Dikeveien etterlever bestemmelsene i avfallsforskriften § 1-6 om informasjonsplikt i fremtiden. Tvangsmulkten fastsettes på forhånd og påløper dersom det ved neste tilsyn avdekkes at dere mangler informasjon i deres butikklokaler og i informasjonsmateriell i butikk om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og at det tas imot vederlagsfritt. Tvangsmulkten vil påløpe ved overtredelse av § 1-6 ved neste tilsyn.

Tvangsmulkten vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. mars 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Elkjøp Dikeveien bli ilagt et gebyr på kr 6 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 5 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Elkjøp Dikeveien overholder ikke informasjonsplikten for EE-avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-6 Plikt til å informere.

Kommentarer:

Forhandler skal informere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og at det tas imot vederlagsfritt. Det skal informeres gjennom oppslag i alle butikklokaler, fremvisnings- og utstillingslokaler, på midlertidige utsalgssteder og i alt salgs- og informasjonsmateriell som publiseres i tilknytning til salgsvirksomheten, både i elektroniske og papirbaserte medier, herunder nettsalg. Teksten skal være iøynefallende, lett lesbar og skille seg ut fra øvrig informasjon.

Elkjøp Dikeveien hadde ingen informasjon (oppslag) om at de tilbyr gratis mottak av EE-avfall i butikklokalet, jf. kravet i § 1-6.

Fylkesmannen ser alvorlig på at virksomheten ikke overholder informasjonsplikten. Hensikten med denne er å opplyse forbrukere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med husholdningsavfall og at de kan levere det gratis der det selges EE-produkter. Uten denne informasjonen kan EE-avfall bli kastet i husholdningsavfallet eller andre steder hvor det ikke blir håndtert forsvarlig, noe som kan medføre spredning av helse- og miljøfarlige stoffer.

Avvik 2

Elkjøp Dikeveien har ikke tilstrekkelig sikker lagring av EE-avfall som kan inneholde sensitive data.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-5 Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall.

Kommentarer:

Forhandler skal ha et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i stasjonær avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

Elkjøp Dikeveien opplyste at de tar imot EE-avfall med sensitive data som legges i ulåst plastdunk med lokk bak servicedisk og at innholdet i denne legges videre inn i avlåst konteiner på utsiden. EE-avfallet med sensitive data har ikke sikker lagring og vil være lett tilgjengelig for ansatte og eventuelle andre uvedkommende.

Elkjøp Dikeveien opplyste under tilsynet at de har et servicetilbud om sikker sletting av data. Elkjøp Dikeveien mangler likevel et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

Avvik 3

Elkjøp Dikeveien har ikke iverksatt tilstrekkelige tiltak for å forhindre ulovlig uttak av EE-avfall.

Avvik fra:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-5 Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 6 og 7.

Kommentarer:

Avfallsforskriften § 1-5 krever at forhandler skal iverksette tiltak for å forhindre ulovlig uttak av EE-avfall. Ifølge internkontrollforskriften skal virksomheten vurdere risiko og iverksette tiltak for å redusere risikoforhold. Den skal også iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i forurensningsloven og forskrifter i medhold av denne, herunder avfallsforskriften kapittel 1 del II om plikter for forhandler § 1-5. Dette skal dokumenteres i virksomhetens internkontroll.

Under tilsynet ble det avdekket at forhandler er kjent med at det hentes ut EE-avfall på dagtid fra bur som står utenfor lager. Virksomheten opplyste at de er kjent med at en del av EE-avfallet som hentes ut, blir lagt på toppen av en bakkekant, for å hentes senere av uvedkommende.

Under inspeksjonstidspunktet ble det funnet 1 TV, 1 mikrobølgeovn og 1 induksjonsovnplattetopp på toppen av denne bakkekanten. Disse gjenstandene var ikke synlig fra veien, men man måtte gå opp på bakkekanten for å kunne se det avsatte EE-avfallet.

Under inspeksjonen ble det opplyst at det ikke er et iverksatt et system eller rutine for å kontrollere om det ligger avsatt EE-avfall på denne bakketoppen.

Fylkesmannen ser alvorlig på at Elkjøp Dikeveien har utfordringer med ulovlig uttak av EE-avfall, at den ikke har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å forhindre dette, og at den mangler en internkontroll som skal avdekke, rette opp og forebygge ulovlig uttak av EE-avfall.

8. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Andre forhold

Fylkesmannen oppfordrer virksomheten om å registrere konkrete hendelser om ulovlig uttak av EE-avfall (tyveri) i Miljødirektoratet sitt tipssystem:

<https://www.miljodirektoratet.no/om-oss/tips-og-varsler/>

Vi oppfordre også at forhandlere anmelder ulovlig uttak av EE-avfall, slik at problemet blir synliggjort hos politimyndighetene, noe som kan bidra til å løfte prioritet på sikt.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Informasjonsplikten på nettside og i butikk

Befaring på følgende steder:

- Lagerplasser for EE avfall

11. Informasjon til virksomheten

Informasjonsark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (M297/2015)
- Når EE-produkter blir avfall (M116/2014)